

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA BOBEDI (SAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2024

MEPUTSO: 80

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(40)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše ditelele	(20)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše dikopana	(20)

2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YE NNGWE le YE NNGWE.

3. Araba ka Sepedi.

4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.

5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.

6. Peakanyo e bonagale gabotse. O eletšwa go thala mothalo go putlaganya peakanyo ya gago.

7. Nako yeo e šišinywago:

KAROLO YA A:	Metsotso ye 75
KAROLO YA B:	Metsotso ye 38
KAROLO YA C:	Metsotso ye 37

8. Dikarabo di nomorwe go swana le dipotšišo.

9. Efa karabo YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.

10. O se ke wa bala mantšu a hlogo ya setšweletšwa ge o bala mantšu.

11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya mantšu a magareng ga 200 le 250 ka yona. ...

1.1	Se sephiri, ke ya le sona lebitleng.	[40]
1.2	Bana ba selehono!	[40]
1.3	Dipapadi di hlohleletša kgwerano ya dinaga tša lefase.	[40]
1.4	Dithutotlaleletšo go barutwana.	[40]
1.5	Ye tsela e go iša leswiswing.	[40]

Kgetha seswantšho SE TEE go tše di latelago gomme o ngwale taodišo ka sona. Ngwala potšišo (1.6, 1.7 GOBA 1.8) gomme ofe taodišo hlogo ya maleba.

HLOKOMELA: Go be le kamano gare ga seswantšho le karabo.

1.6

[Mothopo: Inthanete]

[40]

1.7

[Mothopo: Inthanete]

[40]

1.8

[Mothopo: Inthanete]

[40]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

40

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE**POTŠIŠO YA 2**

Kgetha gomme o arabe SE TEE sa ditšweletšwa tša tirišano tše ditelele. Karabo ya gago e be ka mantšu a magareng ga 80 le 100.

2.1 LENGWALO LA SEGWERA

Le ya go ngwala lephephe la mafelelo la ditlhahlobo tša marematlou beke ye e tlogo gomme le beakanya go yo keteka moletlwana wa '*pens down*'. Ngwalela malomeago o mo kgopele tšhelete ya go ya moletlong wo.

[20]**2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO**

O sa tšo amogela molaetša wa emeile wa go go tsebiša gore NSFAS e go file thušo ya mašelang a dithuto mola khamphani ya LTF le yona e go abetše pasari. Ngwalela molaodi wa NSFAS gomme o mo kgopele gore ba gomiše pasari yeo ka ge o šetše o hweditše thušo.

[20]**2.3 DITSHWAYATSHWAYO**

Le sa tšwa go swarela moletlo wa go laelana wa baithuti ba mphato wa Marematlou hoteleng ya mabaibai torotswaneng ya kgauswi. Ngwala ditshwayatshwayo ka maitemogelo a gago hoteleng yeo.

[20]**2.4 POLELO**

Bjalo ka modulasetulo wa lekgotla la bafsa motsaneng wa geno, o kgopetšwe go tlo ba seboledi sa letšatši pulong ya lefelo la boithabišo la bafsa (*Recreational centre*). Ngwala polelo yeo o tlogo e fa letšatšing leo.

[20]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 20**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Kgetha SE TEE sa ditšweletšwa tša tirišano tše dikopana. Karabo ya gago e be ka mantšu a magareng ga 60 le 80.

3.1 LEPHEPHETSEBIŠI

Wena le mogwera wa gago le butše kgwebo ya go rekiša dimonamonane motsaneng wa geno. Thala lephephetsebiši go kwalakwatša kgwebo yeo ya lena.

[20]**3.2 MOLAETŠA WO MOKOPANA (FACEBOOK)**

O yo mongwe wa baithuti bao ba kgethilwego go yo emela sekolo sa geno diphadišanong tša polelongangišano sedikong sa geno. Romela molaetša wa tshedimošo letlakaleng la *Facebook* la sekolo sa lena o tsebagatše ditiragalo tša letšatši leo.

[20]**3.3 DITAELO**

Motswala'go o itokišetša go ngwala lephephe la mathomo la ditlhahlobo tša Mphato wa Marematlou. Mo ngwalele ditaelo tše a swanetšego go di latela go itokišetša ditlhahlobo.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 80